

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4 .

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Karácsony.

Sok szép ünnepe van a kereszténységnek; de a legszebb ünnepe mégis a karácsony.

Karácsony a szeretet, az önfeláldozás, az istenségig emelkedő emberi nagyság örömunnepe; emlékünnepe azon világmegváltó eszme megtestesülésének, mely az istenemberben és tanításában új irányt, új életet és új célokat adott az emberiségnek.

Krisztus születése jelképezi az emberiség új-jászületését mindabban, a mi az emberben jó, nemes és isteni eredetű. Élete, példája, tanításai, szenvedése mindazon vezéreszme körül fordult meg, hogy nemzetét s azzal együtt a föld minden népeit a szeretet, a jóság és tisztaság útján a tudatlanság és jogtalanság sötét éjjeléből kivezesse egy új életre: az emberi tökéletesedés, haladás és felvilágosodás új életére.

Születése örömunnepe volt az egész emberi nemre, mert a megváltást jelentette: megváltást az előítéletek, a szellemi vakság, az erkölcsi süllyedés, a bestiális erőszak, a gazság és képmutatás förtelmeiből. És születésnapjának évfordulója az emlékezésnek örömunnepe az egész keresztény világra, mert az istenember szent élete, fonséges tanai és magasztos példája adták meg a megrendíthetetlen alapot és az első lökést az egész újabbkor civilizációjának.

Az államnak és társadalomnak alapja: a csa-

lád és karácsony kiválóan a családias érzelmek ünnepe, midőn kicsinyje-nagyja egybe forr a szeretetben. A megváltó születésének emlékénel, a hitnek bensőségéből erőt és vigasztalást merítenek s a kicsinyek csengő nevetése hangos vidámsága visszhangot kelt a nagyok szívében is. Félretéve az élet gondjait, ők is vigadnak ők is örvendeznek e szent napon. Egy-egy darab mennyország minden jóra való család hajléka ilyenkor, bera-gyogva a szeretet, a boldogság tündér fényével.

És ez a fény elkísér bennünket az élet vég-határáig. Mint a pásztortűz a sötét éjszakában, a karácsonyfa, apró gyertyácskáinak lángja messze elvilágít a zord életutakon. Látjuk még aggko-runkban is. A leghűbb emlék, mely csak a ko-porsónál hagy el. Még talán ott lenn, az örök pihenő helyen is beleszővődik olykor siriálnainkba.

Ép oly élénk behatást tesz a gyermekekre minden szép és jó a mit a szülei háznál tapasztal. Bár vihetne onnan minél több kedves emléket. Vihetné főképp a vallás-erkölcs drága talizmánját.

Kétségbeesett küzdelem folyik mindenütt a létért és kenyérért s e küzdelem rettenetesebb pusztítást visz véghez a nemesebb érzelmekben mint a legádázabb háborúk. A küzdőtér folyton tele van sebesültekkel, halottakkal.

Keressük a mentőszközöket ellene; kutatjuk a gyógyítóit, de nem találjuk. Pedig közel van hozzánk. Szelid fénye im felénk sugárzik a ka-rácsonyfáról. A vallás erkölcs az, mely a köl-csönös szeretet, az Istenbe vetett bizalom által, éppen karácsonykor nyilvánul a legmagasztosabban.

Járjunk tehát jó példával elől és oktassuk a jövődő nemzedéket, hogy ne csak a remélt

ajándékért legyenek jók, hanem magáért a jóért. Kicsiny szívökbe oltuk be idején a becsület, a tisztesség és hazaszeret érzelmét. Tanítsuk őket munkára, takarékosagra. És tanítsuk meg őket hinni; hinni Istenben és egy jobb jövődében.

Az apa, ki nemesre, jóra oktatá gyermekét, több kincset hagy reá drága örököül, minden más földi jónál. A pénz talán megvéd az anyagi gon-doktól, de erkölcsi romlásba dönthet.

Uj eszmék uj tanok vannak forgalomban. Az ősi igénytelen szent oltárok romladoznak, helyökbe már itt-ott a testiség bálványait emelik s ez az áradat hovatovább több embert sodor magával; de a lelileg erőseket nem sodorhatja magával; csapkodó hullámait érintetlenül hagyják azt, ki a vallás-erkölcs szirt fokán áll.

E védő szirtfokok az utat legelső sorban a szülők mutathatják meg. Ezt tenni kötelességök nemcsak gyermekeikért, kik vérökből való vér, kik nevöket viselik, hanem a társadalom s a ha-za érdekében is.

Fogják meg hát a gyermek kicsiny kezét már most e szent napon és vezessék. Töreked-jenek arra, hogy az első karácsonyfa több legyen gyermekeikre nézve feledhetetlen, kedves emlé-kél. Legyen irány és utmutató egész életökre.

A kis Jézus megszületett!

Az orgona szól, a pásztorok éneke zeng s a csillag, mely a három királyt vezette, ott ragyog, az ég boltozatán, a templom tornya felett. Ohajt-juk, hogy e csillag, a szeretet csillaga vezéreljen mindnyájunkat az élet göröngyös utain, s szívünk legtisztább érzelmével kívánjuk:

— Adjon Isten boldog karácsonyi ünnepeket mindnyájunknak! —

„PETROZSÉNY ES VIDÉKE” TÁRCÁJA.

A boldogságról.

— Karácsonyi levél. —

A magasságból érkezik ime hozzátok ezen a napon egy gyöngéd szózat, melyet mindnyájan megért-hettek. Gyűlölet nem írthatja ki közületek; gonosz-ság és hamisság nem fog rajta. Hatalmasok zsarnoksága, vissza nem fojthatja, mivel magasabb származása van. Vallások különbsége szét nem szakgathatja; nemzetek és fajok háborgása el nem csön-desítheti. S nem te-heti szebbé a világ terheit hordozó szegénységet s nem fertőzetheti meg a kinesekben bőven dúslakodó el-vetemedés.

Ez a szó nincs még és nem is leszen soha el-véve töletek, mivel az újjászülető ember, a gyermek első szava az, a kinek gyöngye nyűszörgése a szeretet örökké való nyelvén szól hozzátok. Még imáitokról is lefoszlik hallatára az értéktelen földi czífráság, a melyet erőnyeitek híján reáaggattatok és áttör minden érzésen a földi létezés legtisztább sugara: a szeretet.

A lelki nemességgel és emelkedni képes szívvel bíró ember ezen a napon nemcsak az ünnep külsőségét tekinti. Bethlehemben e napon a megvénhdet ember-ség született újjá s nem egy vallás. A szeretet csillaga tünt föl e napon az égen, melynek első meglátói a puszták szegény pásztorai voltak. S ezen csillag szelid fénye élesztette föl korszakról-korszakra az emberiség újjászületését, az elnyomott gondolat szabadságát s az elnyomott jog és lelkiismeret szabadságát az egyenlő-ség azon nagy vajadásában, melyet lassankint ismét feledni kezdenek.

S valamiképpen e csillag nyomán tértek meg az isteni nyomor jászlához a napkeleti királyok távol or-szágokból; azonképpen érzik e letörölhetetlen szelid csillag ragyogását minden vallások és fajok évszázad-ról-évszázadra, mivel azon fény nem a fajokért és fe-lekezetekért, de az emberiségért keletkezett.

A keresztény vallás az újjászületés ezen napját, nagy és régi igazságok után indulván azon időre tette, mikor maga a Föld is újjászületik. Mert imhol elérte a mi bolygónk pályafordulása végső pontját s a megrö-vidült napok is hosszabbra válván, újjá született bennök a természet melegsége és világossága is, a miből a mi életünk születik és táplálkozik.

Vallás, felekezet, böselet és meggyőződés szerint bár sokféleké legyetek is, ünnepeljétek e napot együtt s elvonatkozván az evés-ivástól, szálljatok le egy pil-lanatra saját lelketekbe. Ismerjétek meg az elvénülést eszméitekben, a sanyaru aggsági köszvényt ideges ér-zelmeitekben s gyomrotoktól, melyet imádván imádtok forduljatok az éhező lelkiismerethez, melynek újjászü-letésre van szüksége. Erre int benneteket a karácsony szent ünnepe s a természet jobbora fordulása is.

Mert újjászületés után sohajt a sanyaruságokban megvénült lélek. Megjárta már a civilizáció titkait. Része volt tobzódó bőségben. Megfordult az élvezetek tengerében. S ime most megtelt gyomorral is üresnek érzi magát. Elvesztette azt, a mi legbecesebb a rövid életben s a mi nélkül túlterheltségi undorban folyik le az élet java s iszonyatos a halál gondolata.

A modern ember lelke kiejtette szívéből az élet czéljának a boldogságnak tiszta gondolatát. S nem le-vén egymásközt egyenlők az emberek, sem az államban,

sem a vallásban, sem a társaságban, sem a lelkiekben; ezernyi-ezer apró czélokát üldözik a boldogság helyett.

Keressétek az újjászületést a boldogság eszmé-jének emberies megállapításában.

Mindenesetre él még köztetek a vallás. A temp-lomokban hallhatjátok az isteni eredetűségét. Századok és ezredek erkölcsi igazságai vannak letéve a szent-írásokban s él még egy dicső tan, mely a boldogságot az Égből származtatja. Ha ki hisz benne nagy esle-kezetet művel s ha lelkét fölemelheti addig, a hol az Isten eszméjével érintkezik, ne bántatók őt és tisz-teljétek imádságát.

Egyházak és vallások ereje nem a földi hatalom-ban van, hanem azon morális erőben, mely az istenség gondolatából sugárzik ki. A földi ékesség és hatalom-vágy elválasztó fal az isteni-morál és az emberi gyar-lóság között. Boldog az, aki a földi gyarlóságokon mosolyogván, lelkét fölemelheti a Magasságig s keres-vén istenével a harmóniát, égi ékességekkel megra-kodva tér meg a földre. Tiszteljétek őt, mert ő meg-találta az újjászületés forrását s hitében a boldogság eszménye van.

De vannak közöttetek szigorú emberi lelkek is. Az értelem fölkejtői a földön. A kik fegyelmzett lé-lekkel kutatván a természet és az emberi lélek titkait, a hittel nem tudnak többé fölemelkedni az Istenig. De a ki mély kutatásai között elveszítette az Isten, nem ellensége mások hitének és vallásának. Szakítván az egyik végtelenséggel, mely az Istenhez tartozik, átható értelemmel száll le a másik végtelenségbe, mely a tu-dás birodalma. Az ő lelke is szomjazik ama tisztább boldogság eszméje után, de elvesztvén az utat a meny-yei forrásokhoz, rideg és nehéz munkával keresi föl a

O. M. K. E.

A három, négy sőt öt betűvel jelzett társadalmi, gazdasági egyesületek száma ez évben ismét megszorodott egygyel: az „Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés”-sel vagyis röviden: az OMKE-vel. Ha van jogcíme és létjogosultsága valamely egyesülésnek, úgy bizonyára van a kereskedelmének; mert ezt nem a mindinkább elharapódzó egyesülési mánia, hanem a viszonyok kényszerű szüksége hozta létre. A kereskedők mindezekig minden szerves kapcsolat nélkül hűsége sen teljesítették szétszórta az egész országban gazdasági missiójukat, fájlalva bár, de nem törődve a nemtelen vádak egész tömegével, melyekkel jog és igazságtalanság illettek. A legutóbbi időben már viatták a kereskedelem létjogosultságát is; oly foglalkozási ágnak tün-
tették fel, mely nemhogy gyarapítaná a nemzeti vagyont, hanem illetékellenül rövidíti meg a mezőgazdaságot, egyáltalában ártalmára és romlására van a többi productív foglalkozási ágaknak.

Habár ezen vádak alaptalanságát és tarthatatlanságát úgy a tudomány mint a gyakorlat megdönthetetlen érvekkel már rég bebizonyította; mindazonáltal a „hallgatás beleegyezése” elvénél fogva kereskedőink lelkesen tömörültek a Sándor Pál országgyűlési képviselő által kibontott zászló alá; mely hivatva van a kereskedelem ellen irányult téveszméket megdönteni, a kereskedelem jogos igényeit és érdekeit megvédeni, a kereskedelmi tudományt és műveltséget minél szélesebb rétegekben terjeszteni. Az OMKE egyesíteni akarja az ország minden részében széjjel szórta kereskedőket, hogy az a befolyás, mely a kereskedő osztályt számánál, a nemzeti munkában és a közteherviselésben való részvételénél fogva joggal megilleti, minden tekintetben egységesen érvényre juthasson. Figyelemmel lesz arra, hogy a politikai és községi választásoknál a kereskedelmi érdekek kellő képviselést nyerjenek. Fokozza a kereskedői önértéket. Helyreállítani igyekszik az egyes foglalkozási ágak közt megzavart békét.

Nem könnyű, a munka, melynek teljesítésére az OMKE vállalkozott ismerve népünknek a kereskedelem iránt taposított ellenszenvét. Míg a többi kulturálmunkában a kereskedelem az őt megillető posztit már rég elfoglalta; addig nálunk még mindig oly foglalkozás, mely szinte dehonatálást őrít körökben. Bezzeg másképp van ez a gazdaságilag vezető országokban. Helyesen említette Sándor Pál f. hó 11-én a Gyulafehérvárt tartott OMKE alakuló gyűlésén tartott programbeszédében: „Mélytázasok csak megnézni azon országokat, melyek már közgazdaságilag előbbre jutottak. Itt van Németország, nem foglalkozik mással, mint közgazdasági kérdésekkel; itt van a német császár maga, ki nem lusta leutazni Konstantinápolyba csak azért, hogy személyes befolyásával a szultánnál keresztülvigye, hogy a bagdadi vasút építését egy német konzorcium kapja meg. Itt van az angol-bur háború, csak nem hiszi senki, hogy Anglia azért harcolt, hogy még egy

darab földet akart szerezni, hanem ez egy közgazdasági kérdés volt, ugyanis eme kolónia által kereskedelmének és iparának előnyöket akart biztosítani. Itt van az orosz-japán háború, csak nem lehetem azt, hogy a japán ezt a háborút azért viseli, mert egy darab földet akar magának szerezni, mikor élet-halálharcot vív, hanem szintén csak egy nagyon fontos közgazdasági kérdésről volt szó. Közgazdasági kérdés dominál mindenütt az egész világon, csak nálunk nem; a népnek kenyeret adni, az mellesleg, a kivándorlásokat nyugodtan türik és nem vizsgálják az okokat, hogy miért történnek azok.”

Más nemzeteknél a kereskedelem az első rangú foglalkozások közé tartozik. Mikor enyésznek el nálunk az előítéletek annyira, mint Franciaországban, a hol egy Berthaux tőzsedügnökből nem is kereskedelmi, hanem hadügyminiszter lett; mint Angliában a hol Victoria királynő vejének künn van a cégétáblája mint a tőzsedének rendes tagja, a hol a legnevesebb arisztokraták egyszersmind a legjelentekenyebb kereskedők.

Jól tudjuk, hogy nagyon sok idő szükséges ahhoz, míg egy nemzet megrögzött előítéleteiből kivetkőzik; mindazonáltal erősen bizunk abban, hogy az OMKE jelentékeny szolgálatot fog teljesíteni hazánk kereskedelmének felvirágoztatására s így nemzeti vagyonosodásunk előmozdítására, a különböző foglalkozási ágak kölcsönös becsülésének megteremtése közül.

Varadi Vilmos.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Karácsonyi istenitisztátelek.** Az ev. ref. templomban 24-én d. u. 3 órákor istenitisztáteleket tart Kósa Mihály rendes lelkész; ezt követi a karácsonyfaünnepély. 25-én d. e. 10 órákor urvacsoara osztással egybekötött istenitisztáteleket tart Kósa Mihály Priváry Géza segédletével. 25-én délután, valamint 26-án d. e. és délután Priváry s. lelkész tart istenitisztáteleket, mivel Kósa Mihály lelkész ez időben Aninosza, Vulkán és Lupénybe végez istenitisztáteleket és oszt urvacsoarát.

— **Eljegyzés.** Kluger Fülöp petrozsényi iparos eljegyezte Jónap Berta kisasszonyt Baniczárol.

— **Dr. Jenciu Tamás** ügyvédi irodáját megnyitotta Pujon.

— **Az OMKE Gyulafehérvárt.** Alsó-Fehérmege történelmi nevezetességű székhelyén alakult meg december 11-én az O. M. K. E. 37-ik vidéki kerülete. A kerület három vármegyére, Alsó-Fehér, Hunyad és Kis-Küküllő megyékre terjed és az erdélyi részekben Kolozsvár és Marosvásárhely mellett a harmadik kerületiük. Az alakuló gyűlésre leutazott Sándor Pál elnök, Dr. Lévy Béla ügyvezető titkár, továbbá Auer Róbert és Sándor Ármin igazgatósági tagok. A gyűlésen nagyszámban vett részt Gyulafehérvárnak és a környéknek kereskedőse és megjelentek Báró Bánffy Kázmér Alsó-Fehérmege főjegyzője,

Novák Ferenc polgármester és más helyi kitűnőségek is. Több lelkes beszéd elhangzása után, a melyek mindannyian az országos szervezkedés és a kereskedők szolidaritásának szükségét és nagy jelentőségét hangsúlyozták, kimondták a kerület megalakulását. Elnök lett marosvásáradjai Gluck Adolf, társelnök Deutsch Adolf, alelnökök Fuchs Nándor gyulafehérvári, Spitz József zámni, Winkler János nagyenyedi kereskedők. Novák Ferenc kir. tanácsos polgármester a gyűlés végén meleg szavakkal köszöntötte az OMKE-t és annak elnöket. Üdvözlőket küldtek Zeyk Dániel főispán, Szász József alispán, továbbá a marosvásárhelyi OMKE kerület és a marosludasi kereskedők. A Zsil-völgyet Klein Henrik Grausam Károly petrozsényi és Löwy Hermann vulkáni kereskedők képviselték. A 40 tagú választmányba Klein Henrik, Marek Mór és Grausam Károly választattak be. A budapesti központi választmányba Klein Henrik választott meg a Zsilvölgyből.

— **Halál.** A nemzetnek egyik napszámosa, a ki éveken át becsülettel szántott, vetett, de aratott is a jövő nemzedéket nevelő kertben, mert még életében gyönyörködhetett azokban a derék jóhazafiakban, kik szorgalmas polgárai ma Petrilla községének s kik az ő tanítványai voltak; Préda Péter nyugdíjazott görög keleti tanító a „Jiana” petrozsényi takarékpénztár egyik igazgatója hosszas szenvedés után e hó 18-án jobblétre szenderült.

— **Vármegyei közgyűlés.** Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 30-án Déván rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata Petrozsényt érdeklőleg a közbiztonság használatáról, a huszvizsgálat és huskimérésről alkotott szabályrendelet van felvéve. Főtárgyai a közgyűlésnek egyébként: a közgazgatási bizottság, — a központi választmány, — a bányaadó kivétel- és felszámolási bizottság s egyéb bizottságok és választmányok megalakítása. Napirendre tűzött a livazény-lupény-urikányi törvényhatósági közúton építendő műtárgyakra vonatkozólag Sternberg Bertalan vállalkozóval kötött szerződés jóváhagyása iránti alispáni előterjesztés.

— **Lopások.** Teszler Róza petrozsényi lakos udvarában 15-ikére virradólag egy teherhordó kocsi összes vasrészeit lelopták. A csendőrség a lopott tárgyakat még az nap délelőtt megtalálta Morus Nikuláé fuvaros lisztel megrakott kocsijában, egy külön zsákba bekötve, a többi zsákok alatt. Morus ámult-bámult s azzal védekezett, hogy a lopott tárgyakat bizonyosan valamelyik ellensége dugta a szekérfenekére, hogy neki ártsanak.

— **Nagy csapás** érte Petrozsényben ebben a nagy takarmány hiányban Solinga Szalomát is, — e hó 15-én éjjel kertjéből összes takarmánya nyomtalanul eltűnt.

— **Betörés.** Hogy a hideg tél beállt elkövetkezett a munkanélküli keresetképes csavargók könnyű kenyérkereseti szezonja is. Este összeülnek tanácskozássra egyik vagy másik koresmába, mert hát elég van Petrozsényben, sőt még olyan is akad nem egy, a hol zavar-talanul, akár hangosan megvitathatják egyik-másik elő-

belső boldogság emberi kuforrásait a természet titkaiban.

Mert keresik a morált és a legtisztább emberi boldogságot azok is, akik az isteni eszmétől eltávoztak.

Nekik nem áll rendelkezésükre az ima könnyebb-sége és a bűnök bocsánata; de vállalkoznak a leg-súlyosabb emberi felelősség terhét. Erős, kegyetlen bölcseséggel fegyverezik meg lelküket s óvakodnak a rossz cselekedetektől. A hibát, melyet elkövettek, hasznosan gyakorolt erényekkel rojál a embertársaiknak s részle-tük őket jogukban és büvös szeretettükben, nem mivel az írás mondja, de mivel tudják, hogy a boldogság eszméje az emberi erkölcs állhatatos művelése nélkül az emberiség, nyomora és a lelkek szenvedése.

Tiszteljék tehát az ök bölcseségeket és és ne legyetek irántuk türelmetlenséggel. Az egyház papja és a természet bölcseségének követője közelebb rokon egymással, mintsem azt gondoljék. Mert nem az dönti el az országok és nemzetek sorsát, hogy honnan merítették az erkölcs, a lelkek megistülése és az emberi boldogság tiszta felfogása; de eldönti az, hogy az emberek erkölcsök legyenek. S akár a hit, akár a tudás legyen annak a kútfeje, ne szennyezzék be azt tisztátalan emberi érzelmek vagy gondolatok.

Tudjátok meg tehát, hogy nem a hívó vallás és nem a hitetlen tudomány összekötője vette el a boldogság eszményét és az élet derijét az emberektől.

A kik hisznek az erkölcsökben s a kik tudják az erkölcs törvényeit, azok egyképen lehetnek tiszták és boldogok. A hívó jó ember nyugodt élete semmivel sem dicsőbb, mint a nem hívó jó emberé. S vége szakadván az életnek, boldogon halhat meg ez is, az is. Amaz istenéhez emelt gondolatokkal, emez visszatekintve becsületos és jó cselekedeteire.

A boldogságot azok a sokak vesztették el igazán, a kik szakítottak a vallással és silányok arra, hogy az elvesztett kincset a tudás szigorú és nehéz törvényeiben főlatalják.

Az óriási többség elhagyta a templomokat, nem mintha szoros szívvel ama „természetbölcsélet” nehéz fegyelmé után kíváncznék; de mivel unott lelkének terhes mindenféle morális törvény. Levette magáról dőlőfösen az Isten iránt való kötelességeket; de nem elég erős arra, hogy fölvegye vállaira az emberek iránt való kötelességeket. Tévedése nem a tudomány vonzó erejében rejlik, mert ő azt nem érti, de minden erkölcs ellen való lázadásában, mely neki kellemetlenségeket okozna.

Az ország kétségbeesése lenne az, ha az isteni és emberi rend megengedné, hogy eme fertőzött, hit tudás, erkölcs és boldogság nélkül való embereké volna a jövő.

Bizatok azonban és ne essetek kétségbe a jelen fölött, melynek visszataszító jelenségei csaknem elvették az igazak előtt az élet becsét. Az emberi lélek mindig ujjászületik s vigyázzatok, hogy benneteket erkölcsileg tisztán és épen találjon az ujjászületés.

A jelen az övék, de a jövő a tietek, a kik a morális boldogságban, lelketek tisztaságában és mások gyöngéd szeretetében találjátok föl az élet célját s nem a hatalom brutalitásaiban, vagy a többiektől kicsikart javak megkaparításában.

Mert a boldogság nemcsak az élet céljában, hanem eszközeiben is van.

A hit hiszi, a tudás tudja, a történelem bizonyítja, hogy nagy, állandó és boldog hatalma csak azoknak

van az emberiségben, a kik tiszta célok felé tiszta erkölcsökkel törekcsenek.

Az erőszakkal, hízélgéssel vagy ravaszággal szerzett hatalom épen oly roskadó, mint az uzsorával, kapzsisággal és fondorkodással szerzett gazdagság.

Ugyanazért bármily törvény szerint éljete, a boldogság eszméjét ne keressétek a hatalomban és élvezetben.

A jó és morális ember felebarátjaival együtt és azokért él. És azok ő érte. Egy magasabb, derültebb eszménykép sugara vezeti őt a földi életen át. Dőlőf nem homályosítja el értelmét, szerencse kedvezése meg nem vesztegeti. Gazdagsága ha van, nem élvezi egy-maga telhetetlenül. Embernek ismeri magát, a kinek életezélja a boldogság ugyan, de boldogsága nem az élvezés és uralkodás, hanem a lelkiismeret tisztasága.

Tartsátok magatokat állandóan és ridegen ehhez. Ez legyen a ti ujjászületésetek. Befolyás, hatalom, gazdagság és dicsőség talán nem adatik kezetekbe azonnal, hanem derülten, vídám lélekkel fogtat átvonulni a rövid léten s a biztos jövőt hagyjátok örökségül gyermekeiteknek. Ez a boldogság igazi öröksége, mely nincsen megfertőzve s nem hordja magában a pusztulás magvát. De nőni fog bizon tudaitokban s a morális erő, a melynek példáját magatok után hagyjátok, hatalmassá, nagygyá és dicsővé fejlődik akkor, mikor már amazok nemzetségestül együtt régen elmerültek az örvénylő semmiségbe s csak aljasságaik emléke marad vissza az ingadozó megűszülésára.

Quintus.

Eppis in partibus infidelium.

adónak bemutatott tervét s a modozatokat melyek segítségével mikor már az éj egészen sötétbe vonta magát eredményes munkához foghassanak. Nagy az elkeseredés most a baraberek között azért, hogy a rendőrség állítólag eltorlaszolta azokat a közlekedési nyílásokat, melyeken át eddig szabad volt a ki- és bejárat az éj minden szakában ezekbe a koreszmákba. Ezért, főleg pedig bosszantására a rendőröknek, munkaidejüket a világosra osztották be. — Csakhogy elfeledték, hogy nappal már a rendőrben a kurázi meg a szimat és az erély is nagyobb ám. Így került a csavargók egyik tagja mindjárt az első kirohanásnál lépre; Szuehi Antal Petrozsényi nagyközség egyik rendőre e hó 17-én bemutatta ugyanis a csendőrségnek Majer Györgyöt ki 16-án Molnár Mária petrozsényi lakos ablakát felfeszítve világos nappal behatolt a szobába feltört egy ládát s abból 2 drb. 20 koronást és 9 drb. egy koronást ellopva, kerekelt oldott. Igaz, hogy a rendőr másnap ugyancsak világos nappal nyakonsípte; a nyomozás ideje alatt a pénztársai társaságában Majer már elverte; a kenyér még meg volt, melyet, lévén az romlandó, visszaadták a károsnak. Majer méltó büntetését megfogja kapni; immár beszállították a meleg börtönbe. Az ilyen koreszmákat jó volna, ha a rendőrség és csendőrség éjjel-nappal szemmel tartaná.

— **Uj sugár.** A Röntgen-sugarak után most egy új sugár feltalálásáról van szó, amely lázas izgatottságba hozza a kedélyeket és amely boldogsággal árasztja el az emberiséget. Az új sugarak hatása az emberekre valóban csodálatos hatású. Azok, akiket e sugarak érintenek, egyszerre elgededtek és vidámak lesznek, bármily helyzetben és körülmények között legyenek is. Lelkük bánata megszűnik, szívükbe szeretet költözik és ajkukon akaratlanul is mosoly fakad. Ahová ezek a csodálatos sugarak érkeznek, ott a köny megszárad, a fájdalom elsimul és nevetés hallatszik. Az új sugarak, amint az ma már egész bizonyossággal megállapítható és kétségre egyáltalán nem vonható, a Mátyás Diák-ból áradnak ki, még pedig állandóan. A Mátyás Diák szövege és rajzai folytonosan szórják ki magukból eme lelket és szívet vidító sugarakat és szép Magyarországot dertivel árasztja el. A Mátyás Diák, mely e sugaraknak kiapadhatatlan forrása, a legnagyobb, legelterjedtebb és a legjobb magyar élelapp és immár tizenharmadik évfolyamába lép. A Mátyás Diákot — a melynek kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyus-utca 3. szám alatt van és amelyből bárkinek készségesen küldenek mutatószámot — Murai Károly szerkeszti s a Wodianer F. és Fia cég adja ki. Előfizetési ára negyedévre 3 korona.

— **Jó Tanács.** Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az ország meteorológiai intézetnek és a Meteor időjósai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következék is be: meghűlésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjuk Réthy-féle Pemete-fű-cukorkát, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

— **Halálos vérengzés** a főútcán. Ősi szokás szerint, bánya vidékünkön fizetés napján minden csárda hangos — úgy tudnak ilyenkor a koreszmákba, — ki a jól, ki a rosszul sikerült fizetésre ivandó áldomást, — mintha e napon mindenfelé mindent ingyen adnának. E napon, az az 18-án délután a szászvárosvidékről idekerült munkások töltötték meg Ruder Józsefnek a főútcára nyíló koreszmáját. Midőn a legjavában folyt a táncz, ugy 8 óra felé, mint villám járta be az a hír a koreszmát, hogy az oláhok és székelyek a járdán összeütköztek s a csatának már áldozata is van: Teleki István fiatal széket leszárták. Ugy volt. Mire a közelben lakó Dr. Weisz kórorvos a helyszínére ért Teleki — kinek szívetáján egy tátongó seb bizonyította, hogy ellenfeleinek kése az első szúrásra a legérzékenyebb pontot, az élet központját találta — már kiadta lelkét. Ebben a vérengző éjjeli csatában, mely a főútcán lakók nagyrészenek éjszakáját tönkretette, súlyosan megsérültek még Szécsi Dénes és Szakács Péter székelylegények. A csendőrség erőlyesen utánanézve a veszedelmes támadóknak, valamennyi oláhlegényt vállatára fogott, — Zaharie György került utójára Kovács csendőrmester elé. Megszállotta valami s a kikérdezésnél beismerte, hogy ő, midőn hallotta, hogy két társa Bokes és Szucs a koresma előtt verekednek s veszélyben vannak, kést rántott, kifutott s elkezdte a verekedő székelyeket szurni, de hogy kit és hányszor szurt meg azt nem tudja. A csendőrség Zahariét letartoztatta. Felekét nagy részvét mellett temették el e hó 20-án.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.
Főmunkatárs: Fekete József.

HIRDETÉSEK:

A „Kávé király”-hoz.

A ki jó zamatu s illatu kávé kedvel, az esakis „KIRÁLY-KÁVÉ” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig még egy nem létezett módszer szerint van pörkölvé. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megizleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemez-dobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgrammos doboz — 4 kor. 80 fill.
2 „ „ — 9 „ „
4 „ „ — 17 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba K. 13.50
1 „ 5 „ „ Ceylon „ 12.—
1 „ 5 „ „ Jamaica „ 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

19—26 a „Kávé király”-hoz
Budapest, VI. ker. Teréz-körút 2/b.

A „Kávé király”-hoz.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus”-szal mindenki maga

plombirozhatja

fajdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus” ne hiányozék egy háznál sem, az egyszerű csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakat szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogakra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bérhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek czime:

„Plombus” szétküldés, Pásztó, Heves m.

14—16

Egészen ingyen

zománczozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfázékot különféle nagyságban 12 darabot 1 frt. 75 kr.-ért én szállíthatók. Ingyen csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban.

Árjegyzéket ingyen küldök

Kohn, gyáriraktáros, Budapest, VI.

Csengery-utca 51.

The Lucifer.

The Lucifer.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 35.

A gyermekek

legnagyobb

öröme.

Összeállított bűvészdobozok.

Tartalmaz:

7, 9, 15, 18, 21, 24 28-féle mutatóványt.

Ára:

1, 2, 3, 5, 7, 9, 12-50 kor. dobozonként.

Ezen bűvészdobozok ügyes összeállításuk folytán a gyermeket gondolkozásra serkentik és észbeli tehetségét fejlesztik. Minden doboz pontos magyarázattal és ábrákkal van ellátva.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Póstaí szétküldés utánvét mellett pontosan eszközöltetik.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A leghíresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. stiriai kötőgépgyár

magyar képviselte,

Budapest, VII., Erzsébet-Körút 23.

részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

5296/904.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Petrozsény nagyközség belterületén kihelyezett utcái, valamint a községi irodák világiótiára szolgáló összesen 65 petroleum lámpában 1905 január 1-ig bezárólag december hó 31-ig vagyis egy évre a világiótának vállalati uton leendő biztosítása iránt f. évi december hó 28-án d. e. 9 órakor a képviselőtestület jóváhagyásának fentartásával — ajánlási verseny tárgyalás fog tartatni. Ezen ajánlati verseny tárgyalásra a vállalkozók meghivatnak.

Petrozsény, 1904. december 23.

Az Elöljáróság.

➤ A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka. ➤

A Magyar

FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.

Páratlan diszű, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a „Pesti Napló” az 1904 év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak diszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló dísművel, melynek czíme ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló dísmunka, amely a magyar festés remekait fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeczkytól, és Mányoktól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdaságban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelű

Ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színnyomású kép

lesz, olyan, mint a melyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt A magyar Festőművészet Albuma a leggazdagabb és legdiszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát” megfogja kapni a Pesti napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904 évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapják, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, VI., Andrássy-ut 27 szám alatt van.

Krausz József,

órás-mester

Petrozsényben, Kossuth Lajos utcán.

Ajánlja a Petrozsény és vidéke n. é. közönségnek a Kossuth Lajos utcán levő raktárát, melyben legfinomabb kivitelű fali- és inga-órák, legjobb és pontosan kiszabályozott zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, ugymint: varrógép és kerékpárok és azoknak alkotrészei, villamos házi-csengő stb. cikkek, gyári áron kaphatók.

Elfogad mindenféle óra- és ékszerjavításokat 2 évi jótállás mellett, varrógép és kerékpár javításokat legjutányosabb áron saját műhelyében készülnek el.

Elvállalok villamos házi-csengők és acytelyn világítási felszereléseket.

Új varrógépek Gramo phonok, részletfizetés mellett raktáromon legjutányosabban kaphatók. Elvem az, hogy a vidékünkön járó sok ügynököktől a n. é. közönséget megóvjam a drága pánzen vásárlandó gépektől, melyeket eddig 40—60 Kr drágábban fizettek, mint nálam.

Gramophon lemezek raktáromon mindig kaphatók.

Petrozsény, 1904. dec. 10.

Krausz József

órák és ékszerész.

Csak még rövid ideig

Sürgöny!

Sürgöny!

Sürgöny!

Végeladásunk csakis még rövid ideig fog tartani rendkívül leszállított árakkal. Női szövetek és posztokban nagy Ocassio, férfi, gyermek egész rendruhák, téli kabátok, női kabátok, kalapok bámulatos olcsó árakkal.

Deczember 11-től, vasárnaptól kezdve, nagy maradék Ocassio, szövet, posztó, vászon, parchet, Cretonok és bélés áruiban bámulatos olcsó szabott árakkal.

Kiváló tisztelettel: **Weisz Testvérek.**

Csak még rövid ideig

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN.